

## Produktionsfunktionen

Produktionsfunktionen visar hur mycket man kan producera vid olika insatser av produktionsfaktorerna kapital,  $K$ , och arbete,  $L$ . Vi använder ofta Cobb-Douglas-funktionen:

$$Y = AK^\alpha L^{1-\alpha}, \quad (\text{C-D})$$

där  $0 < \alpha < 1$ . Vi betraktar här  $A$  som en konstant produktivitetfaktor.<sup>1</sup>

Marginalprodukten av t ex  $K$  säger oss hur mycket  $Y$  ökar om man ökar  $K$  och samtidigt håller  $L$  konstant. Man kan visa att marginalprodukten av  $K$  och  $L$  i detta fall är<sup>2</sup>

$$MPK = \frac{\partial Y}{\partial K} = A\alpha K^{\alpha-1} L^{1-\alpha} = \alpha \frac{Y}{K}$$

respektive

$$MPL = \frac{\partial Y}{\partial L} = AK^\alpha(1-\alpha)L^{-\alpha} = (1-\alpha) \frac{Y}{L}.$$

Ni behöver inte kunna ta fram dessa uttryck men ni måste förstå dem och kunna använda dem. Om man redan har räknat fram  $Y$  är det enklast att använda uttrycken längst till höger. Annars får man sätta in sina värden på  $K$  och  $L$  i de näst sista uttrycken.

Låt oss nu ta ett exempel med siffror i stället för bokstäver. Antag att  $A = 12$  och  $\alpha = \frac{1}{3}$ . Då får vi

$$Y = 12 \cdot K^{\frac{1}{3}} \cdot L^{\frac{2}{3}}.$$

Från föreläsninganteckningarna vet vi att detta innebär att inkomstandelen till kapital är  $\frac{1}{3}$ , medan inkomstandelen till arbete är  $\frac{2}{3}$ . Detta stämmer ganska väl med verkligheten.

Antag också att tillgången på produktionsfaktorer är  $K = 64$  och  $L = 216$ . Då är

$$Y = 12 \cdot 64^{\frac{1}{3}} \cdot 216^{\frac{2}{3}} = 12 \cdot 4 \cdot 36 = 1728.$$

Marginalprodukterna är

$$MPK = \frac{1}{3} \cdot \frac{Y}{K} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1728}{64} = \frac{1}{3} \cdot 27 = 9.$$

och

$$MPL = \frac{2}{3} \cdot \frac{Y}{L} = \frac{2}{3} \cdot \frac{1728}{216} = \frac{2}{3} \cdot 8 = \frac{16}{3}.$$

---

<sup>1</sup>I kapitel 9 pratar vi om teknologisk utveckling, som kan uttryckas i att något som motsvarar  $A$  växer över tiden.

<sup>2</sup>Då marginalprodukterna är derivator gäller dessa uttryck för små förändringar av  $K$  respektive  $L$ .

Det är optimalt för företagen att anställa så mycket arbetskraft att  $MPL = (W/P)$ . Det innebär att den reala löneinkomsten är

$$(W/P) \cdot L = MPL \cdot L = \frac{16}{3} \cdot 216 = 1152.$$

På samma sätt är den reala kapitalinkomsten

$$(R/P) \cdot K = MPK \cdot K = 9 \cdot 64 = 576.$$

Notera att summan av dessa två utbetalningar är lika med den totala produktionen:  $1152 + 576 = 1728$ . Hela produktionen går alltså åt till att betala produktionsfaktorerna.

**Här kommer en liknande uppgift för er:** I föreläsninganteckningarna har vi produktionsfunktionen

$$Y = A \cdot \sqrt{K} \cdot \sqrt{L} = A \cdot K^{1/2} \cdot L^{1/2}.$$

Om vi använder de generella uttrycken för marginalprodukterna ovan får vi

$$MPK = \frac{1}{2} \cdot \frac{Y}{K} \quad \text{och} \quad MPL = \frac{1}{2} \cdot \frac{Y}{L}.$$

Antag att  $A = 6$ ,  $K = 36$  och  $L = 64$ .

Visa att  $Y = 288$ ,  $MPK = 4$ ,  $MPL = 2,25$  och att båda faktorerna får inkomsten 144.